

להגן על ההשכלה הגבוהה מפני הפוליטיקאים

שלחו להדפסה

יש Future?

טענות אבסורדיות הביאו להחלטה אבסורדית של שר החינוך להקפיא את הרפורמה בלימודי האנגלית בתיה לאופר

ב11 ביוני אישרה המועצה להשכלה גבוהה (מל"ג) רפורמה האמורה לשפר את לימודי אנגלית כשפה זרה לתואר הראשון במוסדות להשכלה גבוהה. יותר סטודנטים יהיו מסוגלים להבין חומר קריאה באנגלית במקום לקנות תקצירים בעברית וגרוע מזה, עבודות מוכנות. אולם החלטה זו הוקפאה על-ידי שר החינוך כשבוע לאחר שהתקבלה. גם לפני כשנתיים קיבלה המל"ג החלטה דומה וגם ההחלטה הזאת הוקפאה על ידי שר החינוך דאז, גדעון סער.

איך קורה אבסורד שכזה? מומחים עובדים וממליצים למל"ג על רפורמה, המל"ג מקבלת את המלצתם ואילו ימים ספורים אחר כך שרי החינוך מונעים את יישומה? זה קורה בגלל ההטעיה - שלא לומר מרמה - שיוצרים פוליטיקאים ובעלי עניין על-ידי סילוף העובדות ושימוש ציני במצוקתן הכלכלית של השכבות חלשות.

אילוסטרציה צילום: shutterstock

לחצו כאן להגדיל הטקסט

עוד בערוץ הדעות

[נעקרונו, אבל רוח גוש קטיף עדיין איתנו / דוד חטואל](#)
[דברך לדרום אפריקה ועוצרים ראיופא / יריב אופנהיימר](#)

מכתב לשר החינוך

הרצל זה לא רק רחוב / גלובע כהן

בינינו, השר פירון, מי צריך לדעת היסטוריה? אם תתממש התוכנית לביטול בחינת הבגרות במקצוע, ייקח שנים לתקן את הנזק [לכתבה המלאה](#)

במסגרת הרפורמה יידרש כל מוסד ללמד אנגלית על פי חלוקה דומה לרמות לימוד שייקבעו באמצעות מבחן אחיד, וללמד מספר קורסים זהה עד לסיום חובות האנגלית. כמו כן, תלמידים שיתקבלו ללא כל ידע באנגלית יידרשו להגיע לרמה מינימלית בזמן קצוב. ח"כ איציק שמולי (העבודה) הכריז שהחלטה לשפר את לימודי האנגלית תגורר עלייה בשכר

הלימוד שתפגע בשכבות החלשות, כי התלמידים יצטרכו ללמוד יותר קורסים ולשלם עבורם. ומהי האמת? גם כיום, ללא הרפורמה המוצעת, תלמידים משלמים על הקורסים באנגלית, למעט סמסטר לימודים אחד (במכללות להוראה - שני סמסטרים).

אלא מה? מספר מכללות, בעיקר הפרטיות והלא מתוקצבות השכילו "לחסוך" זמן וכסף לסטודנטים ללא ידע באנגלית, וללמד רק שניים או שלושה קורסים במקום ארבעה או חמישה. ה"חיסכון" הזה פירושו השכלה לא ראויה ורווח למוסד בגין מספר מורים קטן מהנדרש. בגלל התנהלות לא-תקינה זו ילמדו בעקבות הרפורמה כ-8% מהסטודנטים במוסדות אלה עוד קורס או שניים. לרוב הסטודנטים הרפורמה לא תשנה את מספר הקורסים, אך אי תקינות של מוסדות מעטים משמשת תירוץ למנוע שינוי נדרש.

ואיך זה קשור לשכבות החלשות? לא באמת קשור, כי התלמידים הללו לא מגיעים למכללות הפרטיות שגובות שכר לימוד גבוה. אז האם דואגים לרווחים של כמה מכללות פרטיות שבמשך שנים עשו רווח בכך ש"חסכו" במורים? או אולי ל-8 אחוז של התלמידים שיצטרכו לשלם עבור קורס נוסף בתמורה להוראה נאותה. חלקם משלמים היום כאשר נכשלים בקורסים בגלל הוראה לקויה וחוזרים עליהם. אם זאת הדאגה, הרי שאיציק שמולי היה מציע לסטודנטים לדרוש מהמכללות להחיל את שכר הלימוד הגבוה על כל התשלום הנוסף בגין הרפורמה, אבל ההצעה הפשוטה לא הייתה מגיעה לכותרות. לעומת זאת, כאשר זועקים "פגיעה בשכבות חלשות" ומטרפדים שיפור בהשכלה הגבוהה, העיתונים מוכנים להדפיס כל מידע בלי לבדוק אם מדובר באזעקת אמת או באזעקת שווא.

ח"כ בועז טופורובסקי (יש עתיד) התייחס לרפורמה בלימודי האנגלית, ואמר כי "לא

יתקיימו מחטפים. לא ניתן לקבוע החלטות בעלות השפעה גדולה שכזו על הסטודנטים ועל ההשכלה הגבוהה ללא נוכחות והסכמת שר החינוך ונציגי הסטודנטים". אם כן, עבודה של עשרות אנשי מקצוע של מל"ג, ות"ת ומומחים חיצוניים נקראת אצלו "מחטף". באשר לאי הסכמת הסטודנטים, ספק אם קרא את מסמכי המל"ג שבהם הופיעו טענות הסטודנטים ותשובות המל"ג. ובאשר לחובת נוכחות השר, כנראה שכח את ימיו כנציג הסטודנטים במל"ג כאשר התקבלו עשרות החלטות ללא שרי החינוך שבחרו

להיעדר מהשיבות.

כך קרה שטענות אבסורדיות הביאו להחלטה אבסורדית של שר החינוך להקפיא הליך של שיפור הכרחי במערכת השכלה גבוהה. ללא הרפורמה ימשיכו לחלק תארים לאנשים שמעולם לא קראו שורה של חומר לימוד מקורי, והנגישות להשכלה גבוהה תהיה נגישות לתואר שאין מאחוריו השכלה. מי שמבטיח לנו עתיד חייב להבין שללא השכלה גבוהה איכותית אין לנו עתיד.

בתיה לאופר היא פרופסור בחוג לשפה וספרות אנגלית, אוניברסיטת חיפה. היא הייתה חברת המועצה להשכלה גבוהה ועמדה בראש הוועדה המקצועית מטעם המל"ג לבחינת לימודי אנגלית שפה זרה במוסדות להשכלה גבוהה.

גולשים מוזמנים להציע טורים במייל הבא: opinions@y-i.co.il

תגיות: השכלה גבוהה | אקדמיה | אנגלית
[חזרה](#)